

Context. Nadat het volk Israël om een koning heeft gevraagd (I Samuel 8), is Saul gezalfd en verkozen tot koning over Israël. Saul regeert enkele jaren en verslaat vijanden, maar in hoofdstuk 13 horen van zijn ongeduld en horen we dat God iemand anders op het oog heeft om koning te worden.

Vers 1 - 3. In dit hoofdstuk krijgt Saul de opdracht om de Amalekieten te verslaan. Voordat de eigenlijke opdracht wordt gegeven, herinnert Samuel de koning aan zijn afhankelijkheid van God. Saul is immers door de HEERE gezalfd en staat in Zijn dienst. Saul moet tegen Amalek vechten. Dit heeft te maken met wat lang geleden gebeurde. In het boek Exodus lezen we dat het volk Israël in een lange stoet vanuit Egypte naar Kanaän trekt. De Amalekieten hadden toen het volk Israël niet aan de voorkant aangevallen, maar aan de achterzijde waar de zwakken en kwetsbaren liepen. De Heere heeft dat zeer ernstig genomen en al in Deuteronomium gezegd dat het volk moet worden uitgeroeid. Dat moet Saul gaan uitvoeren. De opdracht die God geeft is dat Amalek verslagen wordt en volk en vee in de ban geslagen wordt. In de 'ban slaan' betekent dat het hele volk en het vee voor God is en dat alles en iedereen gedood wordt.

Vers 4 - 9. Saul roept mannen bij elkaar om de veldtocht tegen de Amalekieten te ondernemen. Ze trekken naar het zuiden en waarschuwen de Kenieten om weg te gaan zodat zij niet betrokken raken in de strijd want zij hadden in het verleden het volk Israël geholpen. De Kenieten waren familie van de schoonvader van Mozes. De strijd is voorspoedig, de Amalekieten worden verslagen. Koning Agag van de Amalekieten wordt gevangen genomen, maar zijn volk wordt gedood. 'Agag' kan zijn naam zijn of zijn koninklijke titel. Niet alleen de koning wordt gespaard, ook het beste van het vee overleeft de strijd en wordt meegenomen. Wat geen waarde heeft wordt weggedaan, wat waarde heeft, zoals de gezonde dieren, wordt meegenomen.

Vers 10 - 14. Hoewel de strijd zich afspeelt in het zuiden van het land, wordt het de profeet Samuel die daar niet aanwezig is, bekend. De Heere zegt het tegen Samuel en vertelt dat Hij berouw heeft dat Saul koning is. Het woord berouw speelt een grote rol in deze geschiedenis. Vers 11 en 35 zeggen dat de HEERE er berouw over heeft dat Hij Saul tot koning liet zalven maar vers 29 laat horen dat God niet liegt en geen berouw heeft. Het berouw van God duidt er niet op dat de Heere verrast wordt door wat hier gebeurt. Ook duidt dit niet op een verandering in God. Het laat wel zien dat het gedrag van Saul niet past bij de heiligheid van God. Met menselijke woorden gesproken heeft de Heere berouw / verdriet over dit gedrag (zie ook Genesis 6).

Het raakt Samuel diep wat God zegt. De profeet roept en schreeuwt tot God, hoewel wij nog niet lezen wat de profeet allemaal weet. Samuel gaat 's morgens op pad en komt bij Karmel (een ander Karmel dan in de Elia geschiedenis). Als de profeet bij Saul komt, dan groet de koning hem hartelijk en wenst de koning hem zegen toe. Saul vertelt dat hij de opdracht heeft vervuld.

Vers 15 - 21. Alsof de profeet niets doorheeft, vraagt Samuel aan Saul wat hij toch hoort. Samuel hoort toch echt schapen en runderen. Het zijn precies die dieren waarvan vers 9 zegt dat Saul ze spaarde. Saul vertelt dat de beste dieren zijn gespaard om aan God te offeren. Zo probeert Saul zich te verontschuldigen. Maar Samuel neemt het woord en zegt dat hij alles al weet omdat God heeft gesproken. Samuel begint te vertellen dat Saul in alles van God afhankelijk is. Saul was klein in eigen ogen (hoewel Saul een grote man was), maar is door de Heere verheven tot koning. De Heere had Saul geroepen om het hele volk van de Amalekieten te doden. De Amalekieten worden in vers 18 zondaars genoemd om te tonen dat er echt wel iets aan de hand was met dat volk. Saul is echter ongehoorzaam en dat is verkeerd, kwaad in Gods ogen.

Saul verontschuldigt zich. En net als in hoofdstuk 13 schuift hij het volk de schuld in de schoenen. In vers 15 zegt Saul dat niet hij maar het volk de dieren heeft gespaard en in vers 21 zegt hij opnieuw dat het volk de buit heeft meegenomen. Let op hoe hij God noemt: de HEERE uw God. Niet zijn eigen God. Let op het

verschil tussen vers 20 en 21. In vers 20 zegt Saul dat hijzelf geluisterd heeft naar God en in vers 21 dat het volk verkeerd deed om de dieren mee te nemen. Het lijkt op Adam die aan Eva de schuld geeft in Genesis 3. Maar hij ziet er ook weer niets verkeerd want de dieren zullen aan God geofferd worden. De toespraak van Saul eindigt met de belofte een offer aan God te brengen.

Vers 22 - 24. Samuel vraagt aan Saul of God liever offers wil of gehoorzaamheid. Door deze vragen in vers 22 wordt duidelijk dat de Heere gehoorzaamheid vraagt. De Heere wil dat mensen en ook Saul net als Abraham in Genesis 22 luisteren. Later zal Amos hetzelfde zeggen. In Amos 4 en 5 horen we dat God geen offers wil als het volk Hem niet gehoorzaamt. De gehoorzaamheid die de Heere vraagt, bestaat uit het luisteren en doen van Gods opdrachten en het vertrouwen dat dit goed is en is ook op deze manier de vervulling van het verbond met Hem. Exodus 19: 5 zegt al dat als Israël gehoorzaamt, ze het persoonlijk eigendom van God is.

Saul is ongehoorzaam want hij vervult de opdracht niet. Vers 23 noemt dit opstand, rebellie. Deze zonde is te vergelijken met waarzeggerij en afgoderij. Zeer kwalijk dus.

In hoofdstuk 13 was Saul ook ongehoorzaam. Toen was de straf dat niet de zoon van Saul na hem koning zou worden (David). Nu is de nog ernstiger straf dat de Heere Saul verwerpt omdat Saul God heeft verworpen.

Slot. Saul zal nog wel zeggen dat hij zondigde. Maar of het een echte bekering is, dat is maar zeer de vraag. We lezen niet dat Saul naar de HEERE gaat met zijn berouw, maar hij wil Samuel nog even aan zich binden om naar het volk de schijn op te houden dat alles goed is. Het loopt er op uit dat de profeet koning Agag doodt en afscheid neemt van Saul. Ze zullen elkaar nooit meer zien.

Waarom geeft God deze opdracht aan Saul? God neemt het de Amalekieten zeer kwalijk dat het Israël op de zwakke plek en bij de zwakke mensen heeft aangevallen. God neemt het op voor het zwakke. De strijd tussen Israël en Amalek is echter ook te zien als een geestelijke strijd tussen God en de boze. Amalek is het toonbeeld van de boze die zich tegen God en Zijn volk keert. Zie ook Haman in het boek Esther. Hij wordt daar getekend als de afstammeling van koning Agag en wil Israël vernietigen.

Wat is de zonde van Saul? Hij is ongehoorzaam aan de opdracht van God. In plaats dat hij alles in de ban slaat en het zo aan God geeft, neemt hij de dieren. Hij zal wel een offer brengen maar Saul denkt door een het offer te brengen de beste en mooiste dieren voor zichzelf te kunnen houden.

Gespreksvragen:

1. Hoe kijken we aan tegen het geweld dat hier plaatsvindt? Raakt het ons? Hoe zien we dit vanuit het Nieuwe Testament?
2. Saul geeft het volk de schuld dat ze de dieren hebben meegenomen. Ook in hoofdstuk 13 handelt Saul zo. Herkennen we in ons eigen leven dat we een ander of iets anders de schuld geven en hoe moeten we daarmee omgaan?
3. 'Gehoorzaamheid is beter dan een offer'. Wat zegt dit over ons gehoorzamen en ons heilig leven? Of speelt dit niet meer omdat we uit genade zalig moeten worden?
4. Wat valt ons op als we Saul vergelijken met de Heere Jezus? Wat zegt dat ons?
5. De strijd tussen Amalek en Israël is het beeld van de geestelijke strijd tussen de boze en God. Hoe onderkennen we wat de boze wil en hoe blijven we staande hierin?

Gebedspunten.

- In ons gebed bidden we in het bijzonder voor hen die de strijd tegen het kwaad van heel nabij meemaken.

- In ons gebed bidden we voor elkaar. We vragen of de Heere de schijnheiligheid aanwijst en leert dat we de ander niet de schuld geven.